

Autonomia Erkidegoa / Departamentua / Estatua	EUSKADI
Municipio	BILBAO
Eraikina	Done Jakue Katedrala / Catedral de Santiago
Norabidea	Done Jakue Plazatxo, 1, Ibaiondo 48005
Kokapena	planta 1ª
Nombre	Santísimo Sacramento (5)
Neurriak (cm)	Diametroa (cm-tan) 91 Ertza 10,5 Brontzezko altuera 80 Gutxi gorabeherako pisua (kilotan)436 kg
Sortzaile	PORTILLA, HERMANOS
Burdinola urtea	2000
Deskribapena	Kanpaiak, apaingarrietaraino, 1916ko multzoaren parte zen aurreko bat erreproduzitzen du. Erdian bi aingeru adoratzaileekin monstrantzia bat dago, eta beste aldean, berriz, euskeraz idatzitako inskripzio bat: "2000 KO GARAGARRILLEAN BARRIRO GALDATUTA". Oinak literalki dio "BENDITO Y ALAVADO SEA EL SEÑOR SANTISIMO SACRAMENTO DEL ALTAR (ALDAREAREN SAKRAMENTU SANTUA BEDEINKATU ETA GORAITUA), nahiz eta garai hartako dokumentazioaren arabera, aurreko kanpaiak honela dio: "BENDITO Y ALABADO SEA EL SANTISIMO SACRAMENTO DEL ALTAR AÑO 1916" (ALDAREAREN SAKRAMENTU SANTUA BEDEINKATU ETA GORAITUA, 1916. URTEA). "ALABADO" (GORAITUA) eta "SEÑOR SANTISIMO" (JAUN SANTUA) biak esamoldeak okerrak dira. Oinak egilearen marka darama: "PORTILLA H ^{nos} LTDA. (bi erramu adarren arteko kanpaia - erdian "PORTILLA") SANTANDER (ESPAÑA)". PORTILLA HERMANOS LIMITADA - SANTANDER (ESPAÑA) bezala interpreta daiteke.
Argazkiak	34
Jotzeak	Ordu laurdeneko kanpaiak - Liturgia-kanpaiak
Kontserbazioa, mantentzea	Kanpaiak fabrikazio akats larria du: kanpoko heldulekuak laurden bat biratuta daude, agian kanpai faltsuaren muntaketa akats batengatik. Ondorioz, bi motibo zentralak (alde batean monstrantzia, euskeraz idatzitakoa, eta azpian, egilearen marka) kanpaiaren aurrealdean baino alboetan daude kokatuta. Agian horregatik, kulunkatzea eragozten duen moduan instalatuta dago, nahiz eta gaizki muntatuta egon, eta uztarriak gaineko habeekin oztopatzen duen. Gainera, aurreko kanpaiaren apaingarriak eta inskripzioa imitatzen ditu, aldaketa nabarmenekin (adibidez, egilearen markaren ordezkapen beharrezkoa). Logikoa izango zen apaingarri modernoak zituen kanpai bat sortzea (eta ez soilik euskeraz idatzitako esaldi labur bat) eta dauden kanpaiekin bat etortzeko musikalki afinatua. Era berean, onargarria izango zen heldulekuak biratuta zetozen kanpai bat birmoldatzea (hasiberrien akatsa), eta onartezina da, halaber, kulunkatzea eragozten duen moduan instalatuta egotea, batez ere ordezkatu zuen kanpaiak kulunka egin zezakeelako.
Babesa	Babes generikoa BIC (Interes Kulturalako Ondasuna) deklaratu batean kokatuta egoteagatik.

Proposamenak	Bi aukera daude kanpai honekin. Agian egindako lanarekiko errespetuagatik, kontserbatu beharko litzateke, nahiz eta kanpoko heldulekuen biraketak arazo asko sortuko dituen zaharberritzean. Hala ere, ekintza logikoa berriro moldatzea litzateke, apaingarri modernoekin berri bat sortuz, zaharretako bat ere imitatu gabe, baina bere afinatzea beste kanpai liturgikoekin harmonizatuta. Nolanahi ere, kanpaia garbitu behar da, barrutik eta kanpotik, harea-jaurtiketa leun eta hezea erabiliz, jatorrizko soinua berreskuratzeko, brontzea estaltzen duen zikinkeria-geruza lodiak asko distortsionatzen baitu. Tokiko ohituren arabera egurrezko uztarri bat jarri behar da. Uztarriak babes berezia izan behar du elementuen aurka, eta osagarriak altzairu herdoilgaitzezkoak izan behar dira. Kanpaiak pulsu bidezko kulunka-motor bat izan behar du, baita mailu elektriko bat ere, kulunka automatikoa edo eskuzkoa oztopatu ez dezan instalatuta. Txapa-klabak segurtasun-kable indartuak izan behar ditu, haustura gertatuz gero alderantzikatzea saihesteko, baita eskuzko dei-hots posibleetarako begizta bat ere. Proposamenean oinarrituta, arrazoi akustikoengatik, zuhurra dirudi kanpai kulunkariak bigarren kanpai-dorrea elkarrekin jartzea, lehenengo dorrea kanpai finkoetarako eta goiko atala erlojuari eskusiboki eskainitako kanpaietarako utziz.
Dokumentazioaren egileak	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	04-09-2005

Kanpaiaren fitxa osoa: [Santísimo Sacramento \(5\) Done Jakue Katedrala / Catedral de Santiago - BILBAO](#)

PDF (17-09-2026)